INTERVIU CU COSMIN CIOLACU: „PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI SE CONFRUNTĂ CU LIPSA DE EDUCAȚIE A PUBLICULUI LARG”

Autor: Petru Dimitriu | 14 ianuarie 2025



L-am întâlnit pe Cosmin Ciolacu prima dată în vara anului 2016, în calitate de membru în comisia de jurizare a Olimpiadei de Creație Digitală „Infoeducație”. Deși imobilizat într-un scaun cu rotile din pricina unei afecțiuni congenitale, Cosmin s-a remarcat atunci, prezentând, în calitate de concurent, un produs software propriu. Astăzi este absolvent de Informatică, dezvoltator software și activist pentru drepturile persoanelor cu dizabilități. Am discutat cu Cosmin despre parcursul său, despre condiția persoanelor cu dizabilități și despre cum se raportează societatea modernă la nevoile acestora.

Salut, Cosmin și mulțumim că ai acceptat să ne acorzi acest interviu. În primul rând, pentru cei care nu te cunosc, spune-ne câte ceva despre tine.

Mă numesc Cosmin Ciolacu, m-am născut pe 24 ianuarie 1999, locuiesc în Tecuci. Sunt masterand în anul II la Universitatea din București, Facultatea de Matematică și Informatică, la specializarea Baze de date și Tehnologii software. Din păcate, m-am născut cu o afecțiune congenitală, tetrapareză spastică, din cauza căreia nu îmi pot folosi mâinile și picioarele. Deși le pot mișca, în general, nu le pot controla.

Cu ce te ocupi?

Sunt de profesie dezvoltator software. Desigur, afecțiunea de care sufăr mă împiedică să utilizez direct calculatorul, astfel încât eu programez gândind codul informatic în minte și dictându-l persoanei care mă asistă. Folosesc calculatorul și prin comandă vocală, însă, momentan, este mult mai eficient să lucrez cu un asistent.

Pentru cititorii tehnici, ne poți spune cu ce tehnologii de dezvoltare IT lucrezi uzual?

Lucrez ca *full stack developer*[1], așadar folosesc o paletă largă de tehnologii, de pildă, *Node.js* pe *backend* și *PHP*, *React* și *Vue* pe *frontend*; am lucrat și cu *Python* și alte limbaje de programare, așadar sunt un programator destul de versatil.

Unde lucrezi?

Strict în acest moment, nu sunt angajat, însă am lucrat până acum în trei companii și sunt în discuții cu următoarea. Înainte de aceasta, am lucrat la mai multe proiecte personale.

Cum ai învățat să programezi?

Am deprins bazele de la liceu, apoi un coleg m-a însoțit la un concurs de software, *Infoeducație*[2], unde am descoperit că informatica înseamnă mai mult decât niște algoritmi plicticoși și abstracți, așa cum sunt cei de la școală. Începând cu acel moment, am fost, în cea mai mare parte, autodidact. Am învățat urmărind videoclipuri pe YouTube, citind documentații și urmărind cursuri pe diverse platforme online.

Cât despre facultate, aș spune că nu am simțit că m-a ajutat foarte mult. Adevărul este că, astăzi, numai cine nu vrea nu învață, mai ales în IT. De când au apărut *ChatGPT* și *Copilot*[3], este și mai ușor [să înveți să programezi].

Ți-au influențat productivitatea instrumentele de IA?

Aș spune că, mai degrabă decât instrumentele cu inteligență artificială, uneltele de accesibilitate mă ajută să fiu productiv și mi-au furnizat un anumit grad de autonomie. Mă gândesc că aș găsi utilă o variantă mai simplă a dispozitivului *Neuralink*, dezvoltat de echipele lui Elon Musk, dar vom vedea ce rezervă viitorul.

Povestește-ne despre proiectele tale personale.

În anii 2021-2022, am prezentat la emisiunea *Imperiul Leilor* o platformă de *e-learning*, o aplicație de tip tablă virtuală.

Acum, pentru disertație, lucrez la un modúl care se poate integra într-un site de cumpărături și, folosind inteligența artificială, asistă clienții în limbaj natural, răspunzându-le la interogări despre starea unei comenzi efectuate – când ajunge comanda, de exemplu.

După câte se vede, ești un tânăr creativ, cu idei și visuri, în ciuda afecțiunii tale. Ce ai vrea ca lumea să știe despre cei în situația ta?

Aș vrea să conștientizeze că fiecare dintre noi, cei cu dizabilități, avem visuri, dorințe, nevoi. Eu sunt un exemplu fericit, pentru că am avut noroc și sprijin amplu din partea părinților și a prietenilor mei și am putut să fac ce mi-am dorit. Dar, crede-mă, am

cunoscut foarte mulți oameni [cu dizabilități] care, deși au mult potențial, nu au sprijinul și posibilitatea să se dezvolte. Acești oameni își doresc măcar atât: să îi întrebăm și pe ei ce își doresc să facă în viață. Aceia dintre noi care renunță să lupte o fac în primul rând pentru că văd că nu li se acordă sprijin și, din lipsă de opțiuni, nu le rămâne decât să se resemneze și să renunțe.

Tu unde ai găsit sprijinul cel mai abundent?

În familie și în mine însumi. Părinții mei au tras de mine să mă autodepășesc, să nu renunț. Părinții m-au încurajat mereu să lupt să fiu cât mai autonom, cel puțin în gândire, dacă nu în acțiuni.

Ai avut vreodată resentimente în legătură cu condiția ta?

Da, însă le-am depășit; am realizat că nu sunt deloc utile. *It is what it is.* Fiecare om trebuie să lupte să-și împlinească potențialul.

Dar la planul spiritual cum te raportezi?

Nu am găsit sprijin în spiritualitate. N-aș spune că am o credință bine definită. Îmi doresc să cred că există Dumnezeu, dar am prea multe întrebări la care nu am găsit un răspuns satisfăcător: în primul rând – de ce există inegalități atât de mari în lume? Pur și simplu, nu am reușit să conciliez ideea unui Dumnezeu atotbun cu toată suferința prezentă din lume. Nu exclud că, în viitor, poate voi descoperi și eu latura spirituală. În fond, gândul la Dumnezeu furnizează o anumită alinare psihologică.

Cine sunt eroii tăi?

În primul rând, Stephen Hawking, pentru că a fost un om de știință în a cărui situație m-am regăsit. Printre personalitățile contemporane, nu pot să spun că am găsit repere. Îl apreciez și pe Elon Musk, însă numai pentru geniul său, nu atât de mult pentru activismul său politic, care, recent, m-a dezamăgit.

Dacă tot am ajuns aici, unde te-ai plasa pe eșichierul politic?

Îmi place să mă consider un așa-numit extremist de centru. Țin cu minoritățile de tot felul, nu numai cu persoanele cu dizabilități; empatizez cu ele pentru că știu, la nivel personal, ce înseamnă să îți lipsească niște drepturi. De aceea, în ceea ce privește persoanele cu dizabilități, am pledat mereu pentru accesibilizarea spațiilor și a serviciilor. În același timp, nu cred că cultura *woke*, pe care am observat-o strident în filme, inclusiv impunerea unor termeni sau expresii care să nu ofenseze, ameliorează cu adevărat fondul problemei.

Ce crezi că le lipsește cel mai mult persoanelor cu dizabilități?

În primul rând, facilitățile de acces la locuri și servicii. La mine în oraș [Tecuci, n.red.], niciun restaurant în care am vrut să intru nu are rampă de acces!

În al doilea rând, mentalitatea prevalentă la publicul larg, care lasă foarte mult de dorit. Mulți oameni se feresc să interacționeze cu persoanele cu dizabilități, iar lipsa de educație îi face să confunde tipurile de dizabilități. Mulți au impresia că persoanele cu dizabilități suferă adesea (și) de o dizabilitate mentală și se comportă oribil. Mi se întâmplă frecvent ca persoane care mă întâlnesc pentru prima dată să vină la mine și să înceapă să vorbească cu mine ca și cu un bebeluș. Am pățit asta recent, de sărbători, când cineva m-a întrebat chiar așa (*imitând o voce jucăușă*): „Ai fost cuminte? Ce ți-a adus Moș Crăciun?”. Îngrozitor!

Însă persoanele cu dizabilități nu vor decât să le fie respectate drepturile, să fie înțelese și să nu fie etichetate. Am simțit asta în Occident, unde oamenii cu care am interacționat m-au făcut adesea să uit, pur și simplu, de condiția mea, prin simplul fapt că se comportau cu mine într-o manieră cât se poate de firească.

Ce calități apreciezi cel mai mult la oameni?

Capacitatea de a fi empatic, cinstea, modestia.

Și ce defecte detești cel mai mult?

Lipsa de educație, deși nu întotdeauna e vina celui care o arată; ipocrizia; mândria celor care pretind că le știu pe toate; nepăsarea, fuga de înțelegerea celuilalt.

În încheiere, ce altceva ai vrea să mai transmiți publicului larg?

Principalul îndemn pe care doresc să-l lansez este că, indiferent de problemele cu care ne confruntăm în orice aspect al vieții, trebuie să nu renunțăm să luptăm, cu tot ce avem la dispoziție. Există în informatică principiul *divide et impera*, care presupune împărțirea unei probleme mai mari în probleme mai mici, tractabile. Cred că trebuie să ne obișnuim să demarăm rezolvarea problemelor cu această abordare. Nici pentru mine nu a fost ușor să ajung până aici, însă cu ajutorul familiei și cu voință, am răzbătut. Îi îndemn pe toți să procedeze la fel!

Note

1. În jargonul din domeniul informaticii, sintagma full stack developer desemnează un programator care dezvoltă software atât la nivelul logicii abstracte (*backend*) cât și sub aspectul vizual, al interfeței cu utilizatorul (*frontend*). ↑
2. Concursul Infoeducație este un concurs național de creație software adresat elevilor din ciclul liceal. Lansat în anul 1994, este actualmente o olimpiadă sub egida Ministerului Educației și este unul dintre primele astfel de concursuri de informatică

organizate în România. ↑

3. Chatbot dezvoltat de compania Microsoft. ↑

Fotografie: Cosmin Ciolacu alături de Petru Dimitriu la Focșani, în august 2024.